

FJALA E DEPUTETES ERISA XHIXHO

E ENJTE DATA 23 MARS 2023

E nderuar Kryetare e Kuvendi,

Të nderuar kolegë deputetë,

Jemi sot këtu plot 6 muaj pasi kam kërkuar një seancë pyetje-përgjigje me ministren e Arsimit. Kërkesa e depozituar që në tetor të vitit 2022 është neglizhuar duke shkelur, në fakt, Rregulloren e Kuvendit që parashikon brenda 3 javëve zhvillimin e kësaj seance. Pa dyshim që as unë dhe as qytetarët nuk mund të mendojmë se kjo është e qëllimshme, që të largohet vëmendja nga ky shqetësim madhor që, në fakt, duhet të kishte marrë përgjigje me kohë. Studentët janë përjashtuar në mënyrë sistematike nga të gjitha paketat e rezistencës, të sjella nga kjo qeveri në Kuvend. Ata u përjashtuan sërish edhe nga pseudolëmosha që Kryeministri e quajti “Pakoja e madhe”. Studentët përballen sot me rritje të çmimeve dhe të kostos së jetesës. Të paktën 500 euro i duhen një studenti në muaj, pa llogaritur këtu tarifën e studimeve. Kostoja e jetesës është dyfishuar, karta e studentit nuk ia doli kurrë të bëhet realitet, por mbeti thjesht një tallje me 1%- 2% ulje në markete. Studentët praktikisht janë lënë jetimë nga kjo qeveri. Në mungesë të shpresës, tragjikisht ata po marrin gomonet e rrezikojnë jetën në La Mansh. Peticioni me 6 mijë firma i adresuar institucioneve kërkonte që ata të mbështeteshin sa studentët në Kosovë. Kjo e fundit, edhe pse me një buxhet më të vogël se Shqipëria, i mbështet me 100 euro në muaj studentët. Por kjo qeveri, përveçse i injoroi hapur, vazhdon të tallet me studentët duke zvarritur edhe pagesën e bursave. Bursat sociale dhe ato të ekselencës vonohen 4-6 muaj, sepse për qeverinë e inceneratorëve nuk kanë rëndësi as studentët që vijnë nga familjet në nevojë dhe as ata që shkëlqejnë. 71% e të rinjve nuk e shohin të ardhmen në Shqipëri, 1 në 3 maturantë do të studiojë jashtë vendit dhe 95% e të rinjve që studiojnë jashtë nuk duan të kthehen në atdhe. Vetëm në këtë vit akademik në auditore mungojnë 8 mijë studentë.

Ndaj sollëm në Kuvend amendamentet për buxhetin e vitit 2023, për t'i mbështetur financiarisht studentët për periudhën janar-qershor, por ju as nuk denjuat ta shqyrtoni, aq më pak të arsyetoni dhe me forcën e kartonit e hodhët poshtë. I jam drejtuar ministres së Arsimit me pyetjen: përse studentët u përjashtuan nga paketa e solidaritetit, e ashtuquajtura “Pakoja e madhe”? Pse nuk u parashikua asnjë mbështetje për ta, ndërkohë që kostoja e jetesës është rritur? Faleminderit!

PJESA

E

DYTE

Zonja Ministre, e kuptoj shumë mirë vështirësinë tuaj, sepse në këtë vend, fatkeqësisht, për çdo gjë vendos vetëm Kryeministri. Ai është përgjegjësi kryesor për largimin e të rinjve, për mungesën e shpresës, për korrupsionin galopant në çdo qelizë të kësaj qeverie; kjo e thënë qartë edhe në raportin e fundit të Departamentit Amerikan të Shtetit. Normal që ju nuk keni si të keni prioritet të rinjtë dhe studentët, të cilët kërkonin një mbështetje sa studentët e Kosovës, 100 euro në muaj për të përballuar

koston e lartë të jetesës. Në këtë situatë dramatike për vendin, kjo qeveri vendos t'i injorojë të rinjtë duke dhënë mesazhin e qartë se nuk i ka aspak prioritet, duke vazhduar agjendën e shpopullimit të vendit. Po jap disa shifra. Të rinjtë shqiptarë të grupmoshës 16-34 vjeç kanë të ardhurat e disponueshme më të ulëta në raport me shtetet e tjera të rajonit. Në Serbi, të ardhurat e të rinjve të krahasueshme sipas fuqisë blerëse janë 52% më të larta sesa të ardhurat e të rinjve shqiptarë, në Mal të Zi 43% më të larta, ndërsa në Maqedoninë e Veriut 28% më shumë sesa në Shqipëri. Një qeveri e përgjegjshme, në këto kohë të vështira për të rinjtë, të cilët nuk shohin rrugë tjetër veç ikjes, duhej të merrte vendime të përgjegjshme me masa konkrete, duke rritur buxhetin për arsimin. Një qeveri e përgjegjshme duhej ta kishte shndërruar në kryeprioritet të qeverisë buxhetin dhe investimin në arsim, t'i mbështeste studentët financiarisht, të rriste pagat dhe të orientonte edukimin drejt sektorëve të zhvillimit të ekonomisë për t'u mundësuar punësinjtoz të rinjve. Lekët janë, por ato shkojnë për PPP-të dhe për koncesione.

Në fakt, ky Kryeministër duhet të japë llogari përpara drejtësisë edhe për megaafërën e inceneratorëve dhe milionat e lekëve të shqiptarëve që shkojnë për inceneratorët fantazmë. Sot shqiptarët e paguajnë 29 euro tonin për një shërbim që nuk e marrin, kur ndërkohë të gjithë e kanë parë se çfarë po ndodh në Sharrë. Të rinjtë po largohen masivisht dhe përgjegjës për këtë jeni ju, sepse me politikën tuaj dhe me asnjë vendimmarrje për t'i ndihmuar, nuk u keni dhënë të rinjve një mesazh të qartë që ata janë në vëmendjen e këtij shteti. Shqiptarët janë në krye të kërkesave për azil në Britaninë e Madhe. Sipas shifrave të Ministrisë së Brendshme Britanike, pamjet e të rinjve që largohen me gomone dhe kalojnë kanalin anglez janë bërë të zakonshme në mediet europiane. Jemi të parët në Europë për largimin e trurit, sipas "The Global Economy". E vetmja gjë që kjo qeveri ka bërë për ta dhe për ta frenuar këtë fenomen është të kërcënojë dhe të mbajë peng diplomat e studentëve të mjekësisë. Largimi i të rinjve ka marrë përmasa të frikshme. Po ju bëj vetëm një krahasim me vitet 2010- 2011, kur ne kishim 134 877 studentë të ulur nëpër auditore, ndërkohë që një vit më parë u regjistruan 123 880 studentë, pra gati 11 mijë studentë më pak, praktikisht aq sa strehonte Qyteti Studenti shumë vite më parë. Kjo kampanë alarmi, e cila është artikulluar shumë gjatë këtyre viteve, është një mundësi për të reflektuar dhe për të marrë vendime të guximshme për studentët. Faleminderit!